

Дата: 03.03.2023

Урок № 27

Тема: Мовна стійкість як ключова риса національномовної особистості.
Поняття мовної стійкості. Джерела, що живлять мовну стійкість.

Мета: дати поняття «мовна стійкість»; уміти усвідомлювати зв'язок морфологічної норми з граматичним значенням і граматичними категоріями самостійних і службових частин мови; розрізняти морфологічні норми, пов'язані з особливостями класифікування, словозміни, уживання й поєднання різних частин мови в усному мовленні й на письмі, виявляти й аналізувати порушення морфологічних норм.

Матеріали до уроку:

Слово викладача

Сьогодні на занятті ми маємо стати на захист української мови; довести всім присутнім, а особливо собі, що мова – найцінніший скарб, який ми повинні вивчати й берегти, бо без мови немає нації; що **мовна стійкість** – це ключова риса національномовної особистості.

У статті 10 Конституції України записано, що державною мовою в Україні є українська мова. Ми знову стоїмо перед парадоксальним фактом українізації в Україні. Нещодавно прийнято закон, що кожна 4 –та пісня на українському радіо має звучати рідною мовою. Як на мою думку, це ще тільки перший крок. Щорічно з метою утвердження державного статусу української мови, піднесення її престижу проводяться конкурси знавців української мови ім. Петра Яцика, ім. Тараса Шевченка, «Соняшник» та ін. У той же час на телебаченні поширена двомовність, у великих містах, в тому числі і в столиці України, Києві, звучить частіше мова окупанта. Найжахливішим є те, що деякі наші земляки не хочуть знати й вивчати рідну мову, навіть обранці народу – депутати Верховної Ради, часто виступають поросійськи. На захист української мови ставали в усі часи її утисків і письменники, ризикуючи часто власним життям.

МОВНА СТІЙКІСТЬ — намір та поведінка особистості чи групи людей, спрямовані на послідовне, непохитне користування в щоденному спілкуванні певною мовою чи мовними засобами незалежно від мови співрозмовника.

Стійкість до вживання української мови називають **УКРАЇНСЬКОМОВНОЮ СТІЙКІСТЮ**.

Головні джерела, що живлять мовну стійкість.

1. національна традиція;
2. національна свідомість та солідарність;
3. національна культура;
4. національний мир і співпраця з іншими етносами, які живуть на території держави.

Дослідження-аналіз

Прокоментуйте поради відомого мовознавця, філософа, громадського діяча Івана Огієнка.

- *Рідномовні обов'язки в стосунку до чужинців*

1. Шануй чужу мову, але вимагай і від чужинців так само шанувати й твою мову.
2. Перед впливовим чужинцем ніколи не ховай своєї народности й сміло борони свою рідну мову.
3. Живучи серед чужинців, сміло розмовляй зо своїми скрізь тільки своєю рідною мовою. Тільки національно несвідомий ховається перед чужинцями зі своєю рідною мовою.
4. Приходячи до дому чужинця, говори його мовою. Але коли до тебе приходить чужинець, що розуміє твою мову, він мусить ушанувати твій дім, розмовляй із ним своєю рідною мовою.
5. Заходячи до чужої крамниці на твоїй землі, говори тільки своєю рідною мовою. Як тебе не зрозуміють, піди до іншої й купи там, де тебе зрозуміють. Це право твоє.

6. Продаючи речі своєї праці на своїй землі, розмовляй з покупцями тільки своєю рідною мовою. Якщо тебе не зрозуміють, продай тому, хто тебе зрозумів. Це право твоє.

7. Коли до тебе на твоїй землі звернеться хто з запитом чужою мовою, а ти не маєш переконання, що він твоєї мови не розуміє, відповідай йому своєю рідною мовою.

8. Кожний свідомий громадянин, говорячи з чужинцем або пишучи в чужомовних виданнях, мусить боронити правду й добро свого народу.

**Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту
y.levchuk2976@gmail.com**

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.